

**ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ
ΕΣΔΙΜ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

Α. ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΣΔΙΜ ΔΜ

Β. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΣΔΙΜ ΔΜ

**Γ. Αιτιολόγηση επιλογής Ειδικών ανά πρόγραμμα δεικτών εκροών
και αποτελεσμάτων ΔΜ**

A. ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΣΔΙΜ ΔΜ

ΚΕΦ 1 ΕΣΔΙΜ ΔΜ

[1]

https://ec.europa.eu/energy/sites/default/files/documents/staff_working_document_assessment_necp_greece_el.pdf

[2] https://ec.europa.eu/clima/sites/lts/lts_gr_el.pdf

[3] Τα ΗΣ ΜΔΝ που διασυνδέθηκαν με τις πρώτες τρεις φάσεις της διασύνδεσης των Κυκλάδων περιλαμβάνουν τα ακόλουθα νησιά:

§ ΗΣ Πάρου: Πάρος, Αντίπαρος, Νάξος, Ηράκλεια, Σχοινούσα, Κουφονήσι, Ίος, Σίκινος, Φολέγανδρος

§ ΗΣ Μυκόνου: Μύκονος, Δήλος

§ ΗΣ Σύρου: Σύρος

[4] Στο ΣΑΔ του ΔΕΔΔΗΕ (2021-2025) συμπεριλαμβάνονται 5 επιπλέον έργα διασυνδέσεων στις Κυκλάδες με σταδιακή ολοκλήρωση έως το 2028 και ενός στο Βόρειο Αιγαίο μέχρι το 2026, ενώ εξετάζεται και η υλοποίηση 4 ακόμα σε Δωδεκάνησα και Βόρειο Αιγαίο.

[5] <http://documents1.worldbank.org/curated/en/103611593562422573/pdf/A-Road-Map-for-a-Managed-Transition-of-Coal-Dependent-Regions-in-Western-Macedonia.pdf>

[6] <https://www.sdam.gr/sites/default/files/2021-02/%CE%95%CE%A0%CE%99%CE%9A%CE%91%CE%99%CE%A1%CE%9F%CE%A0%CE%9F%CE%99%CE%97%CE%9C%CE%95%CE%9D%CE%9F%CE%A3%CE%94%CE%91%CE%9C%91122020.pdf>

[7] <https://sdam.gr/index.php/node/260>

[8] <https://sdam.gr/anoikti-prosklisi>

[9] https://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2021/04/21-04-2021-state-aid-commission-adopts-revised-regional-aid-guidelines

[10] https://www.espa.gr/el/Documents/2127/Regional_profiles_gr.pdf

[11] Λαμβάνοντας υπόψη ότι η απόσυρση των λιγνιτικών μονάδων είναι σε εξέλιξη τα ποσοστά αυτά μπορεί να έχουν αλλάξει μέχρι την έγκριση του εδαφικού.

ΚΕΦ 2.2 ΕΣΔΙΜ ΔΜ

[1] <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ee81607c-7fbb-11eb-9ac9-01aa75ed71a1/language-en>

[2] Η επιλογή αυτή εξετάζεται ήδη από τη ΔΕΗ Α.Ε.

[3] Το Φ/Β πάρκο της ΔΕΗ είναι το μεγαλύτερο που σχεδιάζεται να κατασκευαστεί αυτή τη στιγμή στην Ευρώπη.

B. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΣΔΙΜ ΔΜ

Παράρτημα κεφαλαίου 1

Παράρτημα πινάκων και διαγραμμάτων κεφαλαίου 1.1

Πίνακας 1.1 Διαχρονική εξέλιξη της απόσυρσης λιγνιτικών μονάδων στην ελληνική επικράτεια και μελλοντικός σχεδιασμός.

Περιφέρεια	Λιγνιτική μονάδα	Έτος απόσυρσης
Δυτική Μακεδονία	ΛΙΠΤΟΛ 1	2014
	ΛΙΠΤΟΛ 2	2014
	Πτολεμαΐδα 1	2011
	Πτολεμαΐδα 2	2014
	Πτολεμαΐδα 3	2014
	Πτολεμαΐδα 4	2015

Περιφέρεια	Λιγνιτική μονάδα	Έτος απόσυρσης	
	Πτολεμαΐδα 5	2028	
	Άγιος Δημήτριος 1	2022	
	Άγιος Δημήτριος 2	2022	
	Άγιος Δημήτριος 3	2022	
	Άγιος Δημήτριος 4	2022	
	Άγιος Δημήτριος 5	2023	
	Καρδιά 1	2019	
	Καρδιά 2	2019	
	Καρδιά 3	2021	
	Καρδιά 4	2021	
	Αμύνταιο 1	2020	
	Αμύνταιο 2	2020	
	Μελίτης	2023	
	Πελοπόννησος	Μεγαλόπολη 1	2014
		Μεγαλόπολη 2	2014
Μεγαλόπολη 3		2022	
Μεγαλόπολη 4		2023	

Πηγή: (Υπ' αρ. Δ5/ΗΛ/Α/Φ7/161/3800/09.03.2011 απόφαση του Υφυπουργού ΠΕΚΑ, 2011), (ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΡΑΕ), 2014), (ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΡΑΕ), 2014), (ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΡΑΕ), 2015), (Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού, 2019), (ΙΕΝΕ, 2020).

Πίνακας Σφάλμα! Δεν υπάρχει κείμενο καθορισμένου στυλ στο έγγραφο...1 Στάδια, πυλώνες και σημαντικότερες δράσεις διαδοχικής μετάβασης.

Πυλώνας		Επιμέρους δράση	Ημερομηνία
1. Αποκατάσταση και επανάχρηση υποβαθμισμένων εκτάσεων και εγκαταστάσεων		1.1 Περιορισμός δραστηριοτήτων και απόσυρση λιγνιτικών μονάδων (ΕΣΕΚ)*	2021-2028
		1.2 Προγραμματικές Συμβάσεις ΥΠΕΝ – ΔΕΗ Α.Ε. (1 ^η) αφορά στην ενεργοποίηση χωρικού σχεδιασμού / ΕΠΣ και 2 ^η) αφορά στη μεταβίβαση εκτάσεων – δημιουργία SPV)	2020
		1.3 Χωρικός Σχεδιασμός (ΕΠΣ)	2021
		1.4 Αποκαταστάσεις λιγνιτικών πεδίων	2022
		1.5 Αναπροσαρμογή χρήσεων λιγνιτικών πεδίων	2021-2025
		1.6 Έναρξη λειτουργίας των πρώτων κυτάρων-οργανωμένων χωρικών υποδοχέων	2023-2028
		2α. Τηλεθέρμανση (Τ/Θ)	2025
		2.1 Δράσεις διασφάλισης της αδιάλειπτης θέρμανσης των πόλεων	2023
		2.2 Άλλες δράσεις συμπλήρωσης δικτύου Τ/Θ, καθώς και παρεμβάσεις εκσυγχρονισμού και βελτίωσης	2022-2026
		2.3 Εθνικό Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης – Master Plan*	2020
2. Κοινωνική συνοχή και οικονομικός μετασχηματισμός (Μεταβίβαση σε παραγωγικό μοντέλο)	2α. Σχεδιασμός και υλοποίηση ΔΑΜ	3.2 Σχεδιασμός και ενεργοποίηση Ειδικού Μεταβατικού Προγράμματος*	2020
		3.3 Ανάθεση μελέτης σκοπιμότητας για την ανάπτυξη της Ζώνης Καινοτομίας στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας*	2020
		3.4 Ανοιχτή πρόσκληση για την υποβολή μη δεσμευτικών επενδυτικών προτάσεων και αναπτυξιακών σχεδίων από φορείς εκτός δημοσίου τομέα*	2021
		3.5 Υιοθέτηση αναθεωρημένων κατευθύνσεων περιφερειακών ενισχύσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις επηρεαζόμενες περιοχές*	2021
		3.6 Κατάρτιση-διαβούλευση και έγκριση Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ) και Προγράμματος ΔΑΜ & ΣΜΠΕ	2021
		3.7 Ενεργοποίηση-υλοποίηση δράσεων ΠΔΑΜ	
		Ενίσχυση και προώθηση επιχειρηματικότητας	
		Ενεργειακή μετάβαση - κλιματική ουδετερότητα	
		Αναπροσαρμογή χρήσεων γης - κυκλική οικονομία	
		Δίκαιη εργασιακή μετάβαση και ενδυνάμωση ανθρωπίνου κεφαλαίου	
Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας - Ευφείς κοινότητες			
3.8 Ενεργοποίηση-υλοποίηση 2 ^{ου} και 3 ^{ου} Πυλώνα ΜΔΜ			
3. Διακυβέρνηση		4.1 Συγκρότηση Κυβερνητικής & Συντονιστικής Επιτροπής ΣΔΑΜ*	2022-2029
		4.2 Σύσταση-συγκρότηση Τεχνικής Γραμματείας*	2019
		4.3 Σύσταση-συγκρότηση Τεχνικής Επιτροπής ΣΔΑΜ (ΤΕΣΔΑΜ)*	2020
		4.4 Σύσταση-συγκρότηση Αρχής Διαχείρισης ΠΔΑΜ	2020
		4.5 Σύσταση – συγκρότηση Επιτροπής Παρακολούθησης	2021
		4.6 Σύσταση και λειτουργία Παρατηρητηρίου Δίκαιης Μετάβασης	2022
		4.7 Σύσταση – συγκρότηση SPV και θυγατρικής «Εγνατία Οδός Α.Ε.»	2022
		4.8 Υποστήριξη Δικαιούχων	2021
		4.9 Υποστήριξη επενδυτικών σχεδίων (ΤΕΣΔΑΜ-Enterprise Greece – Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα)	2022-2029

Υπόμνημα

Στάδιο I: Σχεδιασμός

Στάδιο II: Υλοποίηση

* Ολοκληρωμένη ενέργεια

Παράρτημα πινάκων και διαγραμμάτων κεφαλαίου 1.2

Πίνακας **Σφάλμα! Δεν υπάρχει κείμενο καθορισμένου στυλ στο έγγραφο..3** Άμεσες, έμμεσες και επαγόμενες επιδράσεις της λιγνιτικής δραστηριότητας για την περιοχή: Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (σε εκ. €), πλήθος νομικών μονάδων, διάρθρωση απασχόλησης (σε χιλ. και % στο σύνολο της απασχόλησης) και κύκλος εργασιών νομικών μονάδων (σε εκ. €) που συνδέονται με την δραστηριότητα, ανά περιφερειακή ενότητα της περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, 2019.

Περιοχή	ΑΠΑ	Απασχόληση		Κύκλος εργασιών επιχειρήσεων
	(σε εκ. €)	(σε χιλ. άτομα)	(%)	(σε εκ. €)
ΠΕ Γρεβενών	8,44	0,20	1,7	8,05
ΠΕ Κοζάνης	701,22	7,94	18,4	1.126,1
ΠΕ Καστοριάς	9,06	0,87	5,4	10,85
ΠΕ Φλώρινας	330,51	2,94	18,5	593,0
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	1.049,24	11,95	13,7	1.737,98

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από μελέτη IOBE για Π.Ε. Κοζάνης και Π.Ε Φλώρινας καθώς και (ΕΛΣΤΑΤ - Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία κατά κλάδο (A10) - NACE REV.2, 2020), (ΕΛΣΤΑΤ - Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ανά κλάδο, 2020), (ΕΛΣΤΑΤ - Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 2020), (ΕΛΣΤΑΤ - Απασχολούμενοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, 2011), (EUROSTAT - Employment by NUTS 3 regions, 2020), (IOBE, 2020), (ΕΛΣΤΑΤ - Στατιστικό μητρώο επιχειρήσεων, 2016), (EUROSTAT, 2020), (ΕΛΣΤΑΤ - Κύκλος Εργασιών ανά Διψήφιο Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας ανά Διψήφιο Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας, 2020)

1. Παράρτημα κεφαλαίου 2

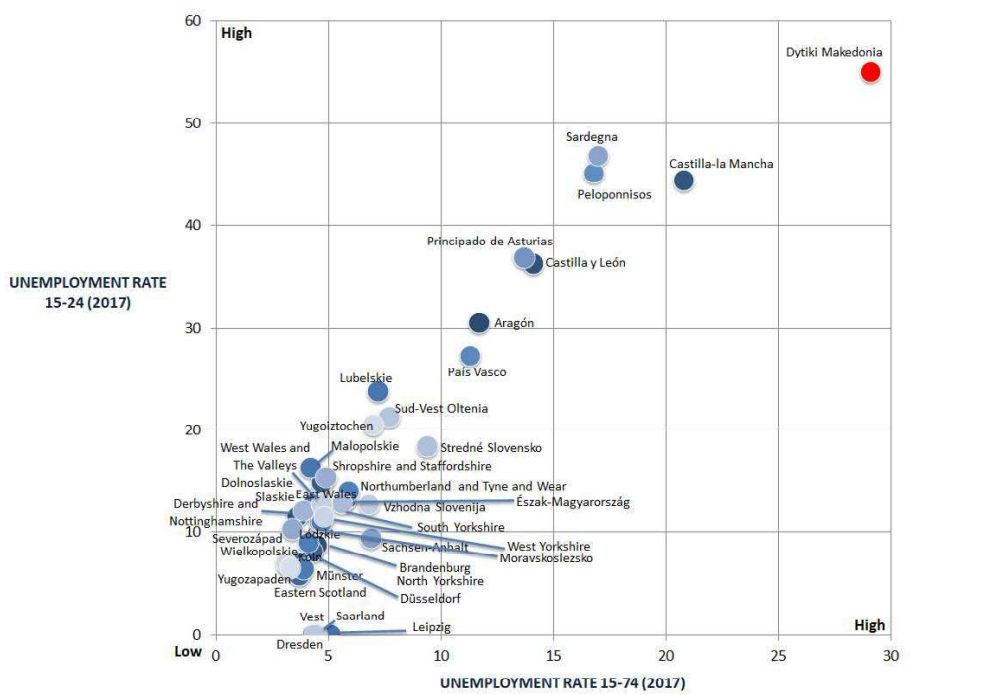
Παράρτημα πινάκων και διαγραμμάτων κεφαλαίου 2.1

Πίνακας 2.1 Διαχρονική εξέλιξη πληθυσμού (σε χιλ.), 2015-2020

Περιοχή	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	CAGR ¹
ΠΕ Γρεβενών	31,40	31,08	30,83	30,73	30,79	30,64	-0,49%
ΠΕ Κοζάνης	147,41	145,54	143,89	δλ	141,16	139,64	-1,08%
ΠΕ Καστοριάς	49,34	48,65	48,04	47,33	46,98	46,40	-1,22%
ΠΕ Φλώρινας	51,37	50,90	50,53	50,05	49,85	49,47	-0,75%
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	279,52	276,17	273,29	270,16	268,78	266,16	-0,97%

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από (ΕΛΣΤΑΤ - Υπολογιζόμενος πληθυσμός την 1η Ιανουαρίου ετών 2002-2019, 2020), (ΕΛΣΤΑΤ - Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 2020), *: τα μεγέθη για το 2020 αφορούν εκτίμηση.

Διάγραμμα 2.1 Συνολική ανεργία και ανεργία ηλικιακής ομάδας 15-24 στην περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και στις υπόλοιπες περιφέρειες της Πρωτοβουλίας Coal Regions in Transition, 2017².

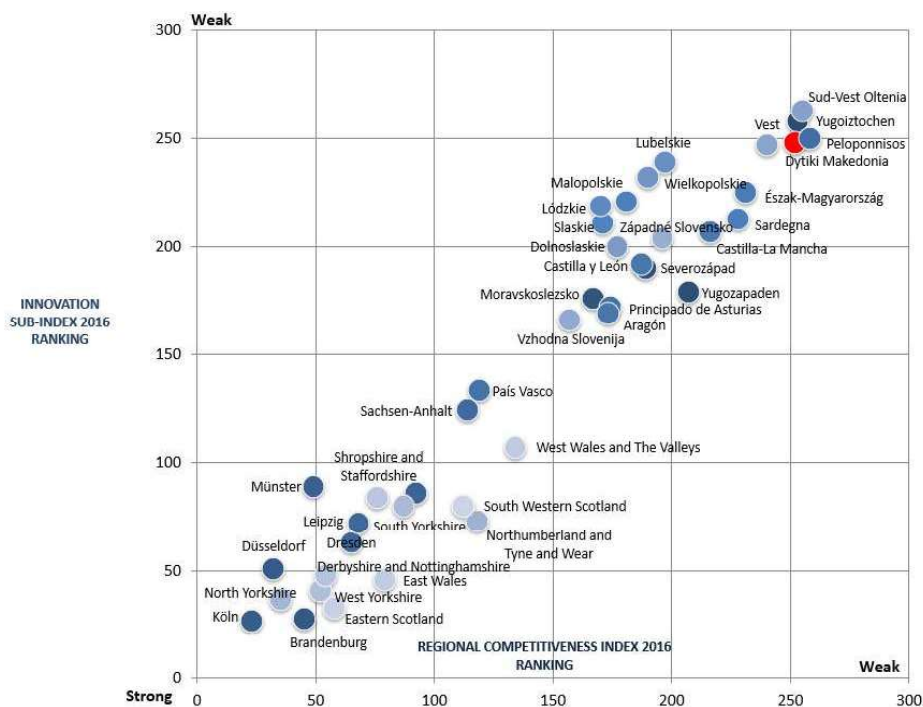

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από EUROSTAT - Unemployment rates by sex, age and NUTS 2 regions (%), 2017.

¹ Compound Annual Growth Rate (σύνθετος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης).

² Με βάση τα ποσοστά συνολικής ανεργίας και ανεργίας των νέων, το σύνολο των ελληνικών περιφερειών τοποθετείται στο άνω δεξιό τεταρτημόριο του διαγράμματος. Ωστόσο, η Δυτική Μακεδονία εμφανίζεται και πάλι στο δεξιό άκρο [βλ. EUROSTAT - Unemployment rates by sex, age and NUTS 2 regions (%), 2017].

Διάγραμμα 2.2 Δείκτης περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και υπο-δείκτης κατάταξης βάσει καινοτομίας στην περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και στις υπόλοιπες περιφέρειες της Πρωτοβουλίας Coal Regions in Transition, 2016³.

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από [European Regional Competitiveness Index, 2016](#)

³ Με βάση τον δείκτη περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και τον υπο-δείκτη κατάταξης βάσει καινοτομίας, το σύνολο των ελληνικών περιφερειών -με την εξαίρεση της Αττικής- τοποθετείται στο άνω δεξιό τεταρτημόριο του διαγράμματος. Η Δυτική Μακεδονία εμφανίζεται περίπου σε μεσαίο επίπεδο σε σχέση με τις υπόλοιπες περιφέρειες (βλ. [European Regional Competitiveness Index, 2016](#)).

Παράρτημα πινάκων και διαγραμμάτων κεφαλαίου 2.2

Πίνακας Σφάλμα! Δεν υπάρχει κείμενο καθορισμένου στυλ στο έγγραφο..2 Ανάγκες, στόχοι, προσδοκώμενα αποτελέσματα και προτεραιότητες διαδικασίας μετάβασης

Ανάγκη	Στόχοι	Αποτελέσματα	Προτεραιότητες
Αναδιάρθρωση του παραγωγικού συστήματος της περιφέρειας	<ul style="list-style-type: none"> Εκσυγχρονισμός και καθετοποίηση του ενεργειακού τομέα Διαφοροποίηση και ανθεκτικότητα του παραγωγικού συστήματος Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας 	<ul style="list-style-type: none"> Μεταστροφή σε καθαρές μορφές ενέργειας Αύξηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που καινοτομούν Δημιουργία νεοφυών επιχειρήσεων και τεχνοβλαστών Δυνατότητα χρησιμοποίησης υπηρεσιών εκκολαπτηρίου από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας ερευνητών 	<ol style="list-style-type: none"> Ενίσχυση και προώθηση επιχειρηματικότητας Ενεργειακή μετάβαση – κλιματική ουδετερότητα (με εξάρτηση της δράσεις εξοικονόμησης στα νοικοκυριά και τα δημόσια/δημοτικά κτήρια) Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας – Ευφείς κοινότητες (ειδικότερα στο σκέλος «ευφείς κοινότητες»)
Υποστήριξη του ανθρώπινου δυναμικού και των κοινοτήτων που πλήττονται από την απολυντοποίηση	<ul style="list-style-type: none"> Ενδυνάμωση και αναβάθμιση δεξιοτήτων εργατικού δυναμικού. Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών κατάρτισης. Αναβάθμιση των υπηρεσιών εύρεσης εργασίας. Αύξηση της απασχόλησης των γυναικών και των νέων. Αποσύνδεση της θέρμανσης από την καύση λιγνίτη και αποτροπή της ενεργειακής πενίας. Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις πόλεις και τους οικισμούς. 	<ul style="list-style-type: none"> Αύξηση του προσωπικού μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που ολοκληρώνει συνεχή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Αύξηση των καταρτιζόμενων που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας. Αύξηση χρηστών σύγχρονων κοινωνικο - προνοιακών υποδομών. Μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Αύξηση του αριθμού των μέσων μαζικής μεταφοράς που κινούνται με ηλεκτρική ενέργεια ή καθαρά καύσιμα. Αύξηση των χρηστών ποδηλατοδρόμων. 	<ol style="list-style-type: none"> Ενεργειακή μετάβαση – κλιματική ουδετερότητα (ειδικότερα στο σκέλος της εξοικονόμησης στα νοικοκυριά και τα δημόσια/δημοτικά κτήρια) Δίκαιη εργασιακή μετάβαση και ενδυνάμωση ανθρώπινου κεφαλαίου Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας – Ευφείς κοινότητες (ειδικότερα στο σκέλος «ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας»)

<p>Άμβλυση των αρνητικών συνεπειών στο περιβάλλον, την υγεία και την ασφάλεια από την εξόρυξη και την παραγωγή ενέργειας από την καύση λιγνίτη και πρόληψη της δημιουργίας νέων παραγόντων ρύπανσης</p>	<ul style="list-style-type: none"> Επαναπροσδιορισμός χρήσεων γης. Αναγέννηση και απορρύπανση των υποβαθμισμένων εκτάσεων και εγκαταστάσεων. Εξασφάλιση καλής υγείας πολιτών. 	<ul style="list-style-type: none"> Αποκατεστημένα εδάφη που χρησιμοποιούνται για χώρους πρασίνου, οικονομικές και άλλες δραστηριότητες. Εγκατάσταση συστημάτων παρακολούθησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. 	<p>3. Αναπροσαρμογή χρήσεων γης - κυκλική οικονομία</p>
---	--	---	---

2.3. Παράρτημα πινάκων και διαγραμμάτων κεφαλαίου 2.4.

Πίνακας 2.3 Προτεραιότητες, είδη πράξεων, περιεχόμενο παρεμβάσεων

Προτεραιότητα	Περιεχόμενο παρέμβασης	Περιοχή παρέμβασης
<p>1. Ενίσχυση και προώθηση επιχειρηματικότητας</p>	<p>Ενίσχυση της ικανότητας έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών Οι δράσεις θα υποστηρίξουν την ανάπτυξη της καινοτομίας, της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας με όρους προστιθέμενης αξίας των επιχειρήσεων και την αποτελεσματική διασύνδεση τους με το σύστημα Έρευνας και Καινοτομίας, με έμφαση σε τομείς προτεραιότητας της εθνικής στρατηγικής εξύπνης εξειδίκευσης, στους οποίους στοχεύει και η υφιστάμενη περιφερειακή στρατηγική (ενέργεια, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, περιβάλλον και κυκλική οικονομία, κ.ο.κ.), όπως και τις διεπαφές (nexus) μεταξύ μη κοινών τομέων των δύο στρατηγικών (π.χ. υλικά μπαταριών, ηλεκτών πάνελ, ανεμογεννητριών, κ.ά.). Επισημαίνεται ότι η δράση περιλαμβάνει την υποστήριξη της ίδρυσης νεοφυών και νέων επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων δράσεων δημιουργίας εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών. Η δράση περιλαμβάνει ακόμη την αντιμετώπιση της έλλειψης ανθρώπινου δυναμικού υψηλών προσόντων στις τοπικές επιχειρήσεις και τη συγκράτησή τους στην περιφέρεια (π.χ. βιομηχανικά μεταπτυχιακά, κινητικότητα μεταξύ ερευνητικών κέντρων/πανεπιστημίων και επιχειρήσεων, κ.ά.), για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας, ΠΕ Καστοριάς, ΠΕ Γρεβενών</p>

Προτεραιότητα	Περιεχόμενο παρέμβασης	Περιοχή παρέμβασης
	<p>Τέλος, η δράση περιλαμβάνει τη χρηματοδότηση δύο εμβληματικών έργων, που σηματοδοτούν τον παραγωγικό μετασχηματισμό και τη στροφή της περιφέρειας στην έρευνα και την τεχνολογία: της Ζώνης Καινοτομίας (βλ. κεφ 2.2), που έχει αναφορές στη μελέτη της Παγκόσμιας Τράπεζας (start-up pathway), για την οποία εκπονείται ήδη μελέτη σκοπιμότητας και προωθείται η ωρίμανση του 1^{ου} θύλακα (χώρος φιλοξενίας θερμοκοιτίδας, ερευνητικών εργαστηρίων και επιχειρηματικότητας), ενώ ακολουθεί η ωρίμανση του Κέντρου Υδρογόνου και του Ζωντανού Εργαστηρίου Εξυπνης Πόλης (Smart City Living Lab) κατά τα πρότυπα του JRC που συνίσταν τον 2ο και 3ο θύλακα, καθώς και του Πράσινου Κέντρου Δεδομένων και Υπεριπολογιστή Δυτικής Μακεδονίας για την κάλυψη των υπολογιστικών αναγκών της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας (R&E Cloud - αρθ. 87 ν. 4727/2020 για την ψηφιακή διακυβέρνηση), της Ζώνης Καινοτομίας και φορέων δημοσίους και της τοπικής αυτοδιοίκησης, στηρίζοντας την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας σε ΤΠΕ και της καινοτομίας, της τοπικής απασχόλησης επιστημονικού δυναμικού σε τεχνολογίες ΤΠΕ μέσω επανειδίκευσης και αξιοποίησης αποφοίτων του Πανεπιστημίου και λοιπών πτυχιούχων. Περιλαμβάνει τα σημεία (α), (β), (c) και εν μέρει (k) -βιομηχανικά μεταπτυχιακά, κ.ά., του άρθρου 8 του Καν. ΤΔΜ.</p> <p>Εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης για τις επιχειρήσεις</p> <p>Στήριξη της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, μέσω του ψηφιακού μετασχηματισμού τους, προκειμένου να αξιοποιήσουν τα οφέλη της μετά-COVID 19 εποχής. Περιλαμβάνει το σημείο (h) του άρθρου 8 του Καν. ΤΔΜ.</p> <p>Ενίσχυση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΠΜΕ και ΜΜΕ</p> <p>Στήριξη της ανταγωνιστικότητας των ΠΜΕ και ΜΜΕ, που αποτελούν την παραγωγική βάση της περιφέρειας, στους παρακμάζοντες και τους μετασχηματιζόμενους τομείς (συμπεριλαμβάνεται και η ίδρυση επιχειρήσεων), προκειμένου να επιτευχθεί η οικονομική διαφοροποίηση, ο εκσυγχρονισμός και ο μετασχηματισμός του υφιστάμενου παραγωγικού προτύπου.</p> <p>Επίσης, η δράση περιλαμβάνει τον πράσινο μετασχηματισμό των επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων δράσεων μετασχηματισμού τους προς μια κυκλική οικονομία) από τη λειτουργία τους μέχρι τις διαδικασίες στη γραμμή παραγωγής προϊόντων. Ακόμη, περιλαμβάνει την υποστήριξη της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας.</p> <p>Περιλαμβάνει τα σημεία (α), (b) και εν μέρει (d) -μείωση σερίων του θερμοκηπίου του άρθρου 8 του Καν. ΤΔΜ.</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας, ΠΕ Καστοριάς, ΠΕ Γρεβενών</p> <p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας, ΠΕ Καστοριάς, ΠΕ Γρεβενών</p>
	<p>Οργανωμένοι χωρικοί υποδοχείς</p> <p>Αναβάθμιση υφιστάμενων και υποστήριξη της δημιουργίας νέων οργανωμένων χωρικών υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων (επιχειρηματικά πάρκα) σε υποβαθμισμένες εκτάσεις και εγκαταστάσεις που αποκαθίστανται, προκειμένου να διευκολυνθεί η εγκατάσταση των επιχειρήσεων που θα επιδιώξουν να ωφεληθούν από τα νέα κίνητρα, αλλά και οι δράσεις κυκλικής οικονομίας. Ειδικά το προωθούμενο πάρκο κυκλικής οικονομίας θεωρείται εμβληματικό έργο μιας και θα αποτελέσει την πρώτη τέτοια επένδυση στην ελληνική επικράτεια. Περιλαμβάνει το σημείο (i) του άρθρου 8 του Καν. ΤΔΜ.</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας</p>
	<p>Μεγάλες παραγωγικές επενδύσεις</p> <p>Υποστήριξη της υλοποίησης παραγωγικών επενδύσεων σημαντικής κλίμακας, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Καν. ΤΔΜ, ώστε αφενός να ενισχυθεί ο ενεργειακός πυλώνας και να υπάρξει καθετοποίηση της αλυσίδας αξίας, αφετέρου να δημιουργηθούν και άλλοι παραγωγικοί πυλώνες και αλυσίδες αξίας πέραν της ενέργειας.</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας, ΠΕ Καστοριάς, ΠΕ Γρεβενών</p>
<p>2. Ενεργειακή μετάβαση - κλιματική ουδετερότητα</p>	<p>Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης</p> <p>Υποστήριξη της ενεργειακής απόδοσης και του ποσοστού φτωχών νοικοκυριών, που ήδη εμφανίζει η περιφέρεια. Επίσης, υποστήριξη της ανακαίνισης και αναγκών για θέρμανση και του ποσοστού φτωχών νοικοκυριών, στα νοικοκυριά, για τη μείωση της ενεργειακής πενίας, λόγω των αυξημένων</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας, ΠΕ Καστοριάς, ΠΕ Γρεβενών</p> <p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας,</p>

Προτεραιότητα	Περιεχόμενο παρέμβασης	Περιοχή παρέμβασης
	<p>ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων και δημοτικών κτιρίων και ενεργειακή αναβάθμιση των δημόσιων υποδομών, εν γένει, ιδίως των κτιρίων και υποδομών υψηλών ενεργειακών απαιτήσεων (π.χ. Κέντρα Υγείας, Κτίρια Υποδοχής Κοινού, Εγκαταστάσεις Επιξεργασίας Λυμάτων, οδοφωτισμός, κ.ά.). Ακόμη, η δράση περιλαμβάνει την υποστήριξη της ενεργειακής απόδοσης και της αυτοπαραγωγής σε κτίρια γραφείων και κτίρια παραγωγικών μονάδων, για τη μείωση του ενεργειακού κόστους και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους.</p> <p>Τέλος, περιλαμβάνει τη στήριξη των ενεργειακών κοινοτήτων για κάλυψη τμήματος του κόστους έργων ενεργειακής αναβάθμισης. Περιλαμβάνει το σημείο (ε) -ενεργειακή απόδοση, του άρθρου 8 του Καν. ΤΔΜ.</p>	<p>ΠΕ Καστοριάς, Γρεβενών</p>
	<p>Προαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας</p> <p>Υποστήριξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την ανάδειξη της περιοχής σε Εναλλακτικό Ενεργειακό Κόμβο. Η δράση ενδίδκνυται για τις περιπτώσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπου δεν υπάρχουν λειτουργικές ενισχύσεις. Εμβληματικό έργο, που θα χρηματοδοτήσει την αλλαγή πλεύσης στον συγκεκριμένο τομέα είναι ο Κόμβος Καινοτομίας για το Η2 και την Αποθήκευση Ενέργειας στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, ως θύλακας της Ζώνης Καινοτομίας.</p> <p>Ακόμη υποστηρίζεται η κατασκευή μονάδων θέρμανσης με αντλίες θερμότητας και χρήση ΑΠΕ (ηλιοθερμία, γεωθερμία, βιομάζα, κ.λπ.) για τηλεθερμάνσεις, μικρά συστήματα θέρμανσης και θερμικές χρήσεις, εν γένει, προκειμένου να αξιοποιηθούν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην περιοχή και να δημιουργηθούν οικονομίες κλίμακας.</p> <p>Σημειώνεται ότι η βιομάζα υποστηρίζεται, καθώς υπάρχουν ήδη τέτοιες εγκαταστάσεις (μονάδα τηλεθέρμανσης Αμυνταίου, που χρηματοδοτήθηκε από το τρέχον ΕΣΠΑ 2014-2020) και ενδιαφέρον για νέες. Επίσης, σύμφωνα με τα στοιχεία του «International Renewables Agency» (link), η βιομάζα δημιουργεί τις περισσότερες θέσεις εργασίας μεταξύ των ΑΠΕ.</p> <p>Στην ίδια κατεύθυνση, η δράση περιλαμβάνει την ανάπτυξη υποδομών που θα καταστήσουν εφικτή τη μείωση του κόστους θέρμανσης από τη βιομάζα. Η μονάδα του Αμυνταίου εμφανίζει υψηλό λειτουργικό κόστος, λόγω της χρησιμοποίησης εισαγόμενης βιομάζας, όταν στην ευρύτερη περιοχή (Δυτική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία) υπάρχει μεγάλη παραγωγή πρώτης ύλης που παραμένει αναξιοποίητη. Τέτοιου είδους υποδομές δύνανται να αφορούν στην κατασκευή μονάδας δέσμμευσης ή/και αξιοποίησης CO2 σε τηλεθερμάνσεις που χρησιμοποιούν αποκλειστικά ΑΠΕ, στη Δημιουργία Κέντρου Διαχείρισης Βιομάζας (Biomass Trading Centre) για τη δασική και αγροτική υπολειμματική βιομάζα, κ.ο.κ.</p> <p>Επίσης, υποστηρίζει δράσεων κατασκευής μονάδων βιοαερίου, βιοδιυλιστηρίων για την αξιοποίηση και την κυκλική διαχείριση βιοαποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της ιλύος των ΕΕΛ, δεδομένου ότι η περιοχή διαθέτει τον πλέον καινοτόμο φορέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων, ενώ υπάρχει ενδιαφέρον και για την αξιοποίηση και κυκλική διαχείριση και άλλων παραπροϊόντων παραγωγικών διεργασιών.</p> <p>Τέλος, περιλαμβάνει τη στήριξη των ενεργειακών κοινοτήτων για κάλυψη τμήματος του κόστους εγκατάστασης συστημάτων αυτοπαραγωγής και θέρμανσης.</p> <p>Περιλαμβάνει τα σημεία (δ) και (ε), του άρθρου 8 του Καν. ΤΔΜ.</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, Φλώρινας, Καστοριάς, Γρεβενών</p>
	<p>Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων, εξοπλισμού αποθήκευσης και ηλεκτροκίνησης</p> <p>Υποστηρίζονται δράσεις για την ανάπτυξη υποδομών αποθήκευσης ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ (αντλιοσταμείωση, συσσωρευτές, θερμική αποθήκευση, κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένων των μικρών εγκαταστάσεων οικιακών και εμπορικών μονάδων, προκειμένου η περιοχή να λειτουργήσει ως Εναλλακτικός Ενεργειακός Κόμβος για το σύνολο της χώρας και της ευρύτερης περιοχής και να καταστεί εφικτή η περαιτέρω διείσδυση των ΑΠΕ, χωρίς να τίθεται εν αμφιβόλω η ενεργειακή ασφάλεια.</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, Φλώρινας, Καστοριάς, Γρεβενών</p>

Προτεραιότητα	Περιεχόμενο παρέμβασης	Περιοχή παρέμβασης
	<p>Επίσης, υποστηρίζεται η αναβάθμιση των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας για την αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος ΑΠΕ, ακόμη και σε περιοχές εκτός της περιφέρειας, εφόσον αυτό συμβάλει στην ανάδειξη της ως Εναλλακτικού Ενεργειακού Κόμβου.</p> <p>Ακόμη, περιλαμβάνονται δράσεις ηλεκτροκίνησης και κίνησης με καθαρά καύσιμα και δημιουργίας σημείων φόρτισης και ανεφοδιασμού.</p> <p>Πέραν από τις άμεσες θέσεις εργασίας που θα δημιουργηθούν στις ΑΠΕ και την αποθήκευση, ο συγκεκριμένος τομέας διευκολύνει τη δημιουργία αλυσιδών αξίας, λόγω της σχετικής εξειδίκευσής του ανθρώπινου δυναμικού και των ΜΜΕ της περιοχής. Παράλληλα, η επένδυση στην ΕΤΑΚ στον τομέα θα δημιουργήσει προϊόντα και υπηρεσίες υψηλότερης προστιθέμενης αξίας.</p> <p>Περιλαμβάνει τα σημεία (f) και (g) του άρθρου 8 του Καν. ΤΔΜ.</p>	
<p>3. Αναπροσαρμογή χρήσεων γης - κυκλική οικονομία</p>	<p>Αναπροσαρμογή των εδαφών και των εγκαταστάσεων στα λιγνιτικά πεδία Υποστήριξη δράσεων για την αναγέννηση, απορρύπανση και αποκατάσταση των υποβαθμισμένων εκτάσεων και εγκαταστάσεων των περιοχών της Κοζάνης και της Φλώρινας, συμπεριλαμβανομένων των παρεμβάσεων πράσινων υποδομών, όπως είναι τα αντιπλημμυρικά έργα, οι αναβαθμιδές για την καλλιέργεια, οι δράσεις αποκατάστασης, διαχείρισης και παρακολούθησης της βιοποικιλότητας (εκτός PAF - Prioritised Action Framework), υποδομές διευκόλυνσης της προσβασιμότητας, δημιουργίας πράσινων σημείων, δημιουργία υπαίθριου γεωλογικού - γεωτεχνικού πάρκου κ.ο.κ.</p> <p>Περιλαμβάνει το σημείο (i) του άρθρου 8 του Καν. ΤΔΜ.</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας</p>
	<p>Προώθηση της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία</p> <p>Υποστήριξη επενδύσεων για την επαναχρησιμοποίηση, την επισκευή και την ανακύκλωση των αποβλήτων των νέων παραγωγικών επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων δράσεων όπως η δημιουργία μονάδας ανακύκλωσης φωτοβολταϊκών πάνελ, η δημιουργία μονάδας ανακύκλωσης μπαταριών, κ.ο.κ.</p> <p>Τέλος, η κατηγορία περιλαμβάνει δράσεις διαχείρισης αποβλήτων.</p> <p>Περιλαμβάνει το σημείο (j) του άρθρου 8 του Καν. ΤΔΜ.</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας, Καστοριάς, Γρεβενών</p>
	<p>Εξοικονόμηση και αποδοτική χρήση των φυσικών πόρων</p> <p>Υποστήριξη παρεμβάσεων που διασφαλίζουν την αποδοτική χρήση των πόρων, ιδίως του νερού, που έχει μεγάλη σημασία για τις επιδοκώμενες βιομηχανικές χρήσεις και την παραγωγή πράσινου υδρογόνου, χωρίς να τίθεται εν αμφιβόλω η ποιότητα των οικοσυστημάτων και η επάρκεια ύδατος για την περιοχή, αλλά και όλη τη χώρα. Τέτοιες παρεμβάσεις περιλαμβάνουν την αντικατάσταση δικτύων ύδρευσης για την αντιμετώπιση διαρροών, την επαναχρησιμοποίηση νερού από τις Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων για την άρδευση του αστικού πρασίνου, την αξιοποίηση σύγχρονων μηφιακών τεχνολογιών για την εφαρμογή έξυπνων συστημάτων άρδευσης χώρων αστικού πρασίνου, κ.ά.</p> <p>Περιλαμβάνει το σημείο (j) του άρθρου 8 του Καν. ΤΔΜ.</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας, Καστοριάς, Γρεβενών</p>
<p>4. Δίκαιη εργασιακή μετάβαση και ενδυνάμωση ανθρώπινου κεφαλαίου</p>	<p>Άμεση αντιμετώπιση των συνεπειών της απολιγνιτοποίησης στην αγορά εργασίας</p> <p>Περιλαμβάνει μέτρα άμεσης στήριξης και προώθησης της απασχόλησης για το ανθρωπινό δυναμικό που πλήττεται από την απολιγνιτοποίηση και αντιμετωπίζει κίνδυνο απώλειας θέσης εργασίας ή βρισκείται ήδη σε καθεστώς ανεργίας. Αυτά τα μέτρα θα έχουν ως στόχο τη διατήρηση των θέσεων εργασίας μέσω προγραμμάτων επιδότησης θέσεων εργασίας σε επιχειρήσεις, προγραμμάτων συμβουλευτικής, κατάρτισης και επανακατάρτισης ανέργων, πρώην εργαζομένων στις επιχειρήσεις που επλήγησαν λόγω της απολιγνιτοποίησης.</p> <p>Περιλαμβάνει τα σημεία (κ) αναβάθμιση δεξιοτήτων και επανειδίκευση για τους εργαζόμενους και τα άτομα που αναζητούν εργασία, και (λ) απόκτηση νέων δεξιοτήτων από τους εργαζόμενους και τους αναζητούντες εργασία, του άρθρου 8 του Κανονισμού για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας, ΠΕ Καστοριάς, ΠΕ Γρεβενών</p>

Προτεραιότητα	Περιεχόμενο παρέμβασης	Περιοχή παρέμβασης
	<p>Πρωτόληψη και ενίσχυση της απασχόλησης</p> <p>Στο πλαίσιο ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης θα υλοποιηθούν στοχευμένες δράσεις για ανέργους, μακροχρόνια ανέργους, υπαπασχολούμενους και εργαζόμενους σε επισφαλείς θέσεις εργασίας, κυρίως μέσα από προγράμματα επαγγελματικής συμβουλευτικής, επαγγελματικής κατάρτισης σε δεξιότητες που σχετίζονται με το νέο υπόδειγμα της περιφερειακής οικονομίας, δίνοντας έμφαση σε πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες, επιδότησης νέων θέσεων εργασίας, προώθησης της επιχειρηματικότητας για υπαπασχολούμενους και δράσεων προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων στις νέες συνθήκες της αγοράς εργασίας. Επίσης, θα υλοποιηθούν δράσεις επιδότησης θέσεων εργασίας για την προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και την καλύτερη συμφιλίωση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, καθώς και προγράμματα για την επιδότηση θέσεων εργασίας για προσωπικό υψηλής εξειδίκευσης σε τομείς όπως η καθαρή ενέργεια.</p> <p>Περιλαμβάνει το σημείο (m) ενεργητική συμπερίληψη των αναζητούντων εργασία, του άρθρου 8 του Κανονισμού για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας, ΠΕ Καστοριάς, ΠΕ Γρεβενών</p>
	<p>Κατάρτιση και επανακατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού</p> <p>Σημαντική θα είναι η προώθηση δράσεων για την καλλιέργεια νέων και την αναβάθμιση υφιστάμενων δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού σε τομείς όπως οι ΑΠΕ, οι περιβαλλοντικές αποκαταστάσεις και η διαχείριση αποβλήτων, καθώς και σε βιομηχανικές ειδικότητες ανάλογα με τις νέες επενδύσεις θα πραγματοποιηθούν.</p> <p>Παράλληλα, στο πλαίσιο ενίσχυσης του ψηφιακού μετασχηματισμού, θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις κατάρτισης και επανακατάρτισης σε ψηφιακές δεξιότητες και τεχνολογίες αιχμής. Μάλιστα, τα προγράμματα κατάρτισης και επανακατάρτισης θα υλοποιούνται τόσο κατά την περίοδο της ανάπτυξης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων όσο και κατά τη διάρκεια λειτουργίας των επιχειρήσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές και περιφερειακές ανάγκες σε δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού.</p> <p>Περιλαμβάνει τα σημεία (k) αναβάθμιση δεξιοτήτων και επανειδίκευση για τους εργαζόμενους και τα άτομα που αναζητούν εργασία, και (l) απόκτηση νέων δεξιοτήτων από τους εργαζόμενους και τους αναζητούντες εργασία, του άρθρου 8 του Κανονισμού για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας, ΠΕ Καστοριάς, ΠΕ Γρεβενών</p>
	<p>Προσαρμοστικότητα εργαζομένων και επιχειρήσεων</p> <p>Για την ομαλή προσαρμογή των εργαζομένων και των επιχειρήσεων στην αλλαγή του παραγωγικού υποδείγματος θα υλοποιηθούν προγράμματα συμβουλευτικής ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού, ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση, καθώς και υποστήριξη στον εκσυγχρονισμό των συστημάτων διαχείρισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού, με έμφαση στην καλλιέργεια και ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και των εφαρμογών σε τεχνολογίες αιχμής.</p> <p>Περιλαμβάνει τα σημεία (k) αναβάθμιση δεξιοτήτων και επανειδίκευση για τους εργαζόμενους και τα άτομα που αναζητούν εργασία - αποκλειστικά για εργαζόμενους, και (l) απόκτηση νέων δεξιοτήτων από τους εργαζόμενους και τους αναζητούντες εργασία -αποκλειστικά για εργαζόμενους, του άρθρου 8 του Κανονισμού για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.</p> <p>Κοινωνικοοικονομική ένταξη</p> <p>Για τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της ενεργού συμμετοχής στην κοινωνία θα υλοποιηθούν εξειδικευμένα προγράμματα συμβουλευτικής υποστήριξης και ενδυνάμωσης σε τοπικό επίπεδο, με απώτερο στόχο την προώθηση στην απασχόληση των ατόμων που προέρχονται από εύλωτες ομάδες του πληθυσμού. Στο πλαίσιο αυτό, θα προωθηθεί η υλοποίηση εξατομικευμένων υπηρεσιών συμβουλευτικής υποστήριξης και επαγγελματικής καθοδήγησης για την προετοιμασία των ωφελούμενων στην</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας, ΠΕ Καστοριάς, ΠΕ Γρεβενών</p>

Προτεραιότητα	Περιεχόμενο παρέμβασης	Περιοχή παρέμβασης
	<p>αγορά εργασίας, με έμφαση σε νέους εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΑΕΚ), άνεργες μητέρες, μακροχρόνια ανέργους, οικονομικά μη ενεργά άτομα, άτομα που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικό αποκλεισμό, κ.λπ.</p> <p>Περιλαμβάνει το σημείο (ο) άλλες δραστηριότητες στους τομείς της εκπαίδευσης και της κοινωνικής ένταξης, του άρθρου 8 του Κανονισμού για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας, Καστοριάς, Γρεβενών</p>
	<p>Υποδομές για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση</p>	
	<p>Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των υποδομών για επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στις περιοχές της απολιγνιτοποίησης, αποτελεί μια σημαντική πρόκληση. Στο πλαίσιο αυτό αναγνωρίζεται ως emblematico το έργο του ΟΑΕΔ «Πράσινο Σχολείο», που αφορά στην ενεργειακή αναβάθμιση των κτιριακών εκπαιδευτικών συγκροτημάτων του στις περιοχές απολιγνιτοποίησης, στον εκσυγχρονισμό των εργαστηρίων τους, την ανάπτυξη νέων προγραμμάτων σπουδών και βραχυχρόνιων κατάρτισεων σε πράσινες ειδικότητες, καθώς και την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.</p> <p>Περιλαμβάνει το σημείο (ο) άλλες δραστηριότητες στους τομείς της εκπαίδευσης και της κοινωνικής ένταξης, συμπεριλαμβανομένων, επενδύσεων σε υποδομές για τους σκοπούς των κέντρων κατάρτισης, των εγκαταστάσεων φροντίδας παιδιών και ηλικιωμένων, του άρθρου 8 του Κανονισμού για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας, Καστοριάς, Γρεβενών</p>
	<p>Υποδομές κοινωνικής φροντίδας και πρόνοιας</p>	
	<p>Με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού θα ενισχυθούν οι υποδομές κοινωνικής φροντίδας και πρόνοιας με έμφαση στα παιδιά και τους ηλικιωμένους. Ειδικότερα, προβλέπεται η αναβάθμιση των κοινωνικο-προνοιακών δομών, ο εκσυγχρονισμός εξοπλισμού και η προσαρμογή των ωρών λειτουργίας στις ανάγκες των εργαζόμενων, υποστηρίζοντας την ομαλή μετάβαση των άνεργων γονιών στην αγορά εργασίας, αλλά και τη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής για τους εργαζόμενους.</p> <p>Περιλαμβάνει το σημείο (ο) άλλες δραστηριότητες στους τομείς της εκπαίδευσης και της κοινωνικής ένταξης, συμπεριλαμβανομένων, επενδύσεων σε υποδομές για τους σκοπούς των κέντρων κατάρτισης, των εγκαταστάσεων φροντίδας παιδιών και ηλικιωμένων, του άρθρου 8 του Κανονισμού για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας, Καστοριάς, Γρεβενών</p>
	<p>Εκπαίδευση ενηλίκων</p>	
	<p>Για την ανάπτυξη και εμπέδωση περιβαλλοντικής συνείδησης θα σχεδιαστούν και θα υλοποιηθούν προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων για εργαζόμενους, εργοδότες και άνεργους με αντικείμενο την προστασία του περιβάλλοντος, τις πράσινες μορφές ενέργειας, την πράσινη οικονομία, τις ψηφιακές δεξιότητες και την επιχειρηματικότητα.</p> <p>Περιλαμβάνει το σημείο (κ) αναβάθμιση δεξιοτήτων και επανειδίκευση για τους εργαζόμενους και τα άτομα που αναζητούν εργασία, και (ι) απόκτηση νέων δεξιοτήτων από τους εργαζόμενους και τους αναζητούντες εργασία, του άρθρου 8 του Κανονισμού για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας, ΠΕ Καστοριάς, ΠΕ Γρεβενών</p>
<p>5.</p>	<p>Ολοκληρωμένη ανάπτυξη στις αστικές περιοχές</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας</p>
<p>Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας – Ευφυείς κοινότητες</p>	<p>Υλοποίηση συμπληρωματικών παρεμβάσεων χωρικής ανάπτυξης στο πλαίσιο Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ), καθώς και άλλων ολοκληρωμένων παρεμβάσεων (π.χ. Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας) στους οικισμούς των περιφερειακών ενοτήτων Κοζάνης και Φλώρινας, που κυρίως υφίστανται τις επιπτώσεις της διττής κοινωνικο-οικονομικής και περιβαλλοντικής υποβάθμισης. Οι παρεμβάσεις αυτές δύναται να αφορούν στους εξής τομείς: βιώσιμη κινητικότητα, κυκλική οικονομία, ενέργεια, εφόσον οι σχετικές δράσεις δεν καλύπτονται από τους υπόλοιπους άξονες του προγράμματος (π.χ. ποδηλατόδρομοι, κ.ά.).</p>	

Προτεραιότητα	Περιεχόμενο παρέμβασης	Περιοχή παρέμβασης
	<p>Πρόκειται για παρεμβάσεις που αντιστοιχίζονται σε όλες ανεξαιρέτως τις κατηγορίες (ε), (f) και (j), του άρθρου 8 του Καν. ΤΔΜ.</p> <p>Ολοκληρωμένη ανάπτυξη στις αγροτικές περιοχές</p> <p>Περιλαμβάνει συμπληρωματικές παρεμβάσεις στο πλαίσιο της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) Λιμνών και Ποταμών της Δυτικής Μακεδονίας, για το τμήμα που ταυτίζεται με την περιοχή των εξορύξεων, δηλαδή για τις περιοχές που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της μετάβασης στην οικονομία μηδενικών ρύπων. Ιδιαίτερα επιδιώκεται η προστασία των πολιτιστικών μνημείων και ανάδειξη των ευρημάτων τους.</p> <p>Πρόκειται για παρεμβάσεις που εμπίπτουν στην κατηγορία (i) του Αρθρου 8, του Κανονισμού Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης.</p> <p>Ευφεις κοινότητες</p> <p>Εφαρμόζοντας τις κατευθύνσεις της Στρατηγικής Ψηφιακής Μετασχηματισμού ΔΑΜ, υποστήριξη της υλοποίησης επενδύσεων για τον ψηφιακό μετασχηματισμό πόλεων και κοινοτήτων, μέσω της υιοθέτησης καινοτόμων, βιώσιμων και ολοκληρωμένων τεχνολογικών λύσεων που καθιστούν τη λειτουργία τους ευνοϊκότερη για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, φιλικότερη προς το περιβάλλον και πιο αποδοτική. Με τον τρόπο αυτόν διαμορφώνονται ταυτόχρονα όροι ποιοτικής διαβίωσης για τους πολίτες τους και συνθήκες ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας.</p> <p>Ειδικότερα, αξιοποιώντας τεχνολογίες αιχμής και καινοτόμες προσεγγίσεις, υλοποιούνται έξυπνες λύσεις / εφαρμογές κυρίως για την προώθηση των τοπικών αναπτυξιακών πολιτικών (τουρισμός, πολιτισμός, κ.λπ.), των κοινωνικών πολιτικών και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής (υγεία, αστική κινητικότητα, πολιτική προστασία, δημόσιες υπηρεσίες, κ.λπ.), της κλιματικής ουδετερότητας και της εξοικονόμησης ενέργειας (διαχείριση φυσικών πόρων, προστασία περιβάλλοντος, κυκλική οικονομία, κ.λπ.) κ.ά.</p>	<p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας</p> <p>ΠΕ Κοζάνης, ΠΕ Φλώρινας ΠΕ Καστοριάς, ΠΕ Γρεβενών</p>

Πίνακας Σφάλμα! Δεν υπάρχει κείμενο καθορισμένου στυλ στο έγγραφο..4 Παραγωγικές επενδύσεις σε επιχειρήσεις άλλες από ΜΜΕ

	CAPEX (σε εκ. €)	Θέσεις εργασίας κατά την λειτουργία (αμείβες)	Θέσεις εργασίας κατά την κατασκευή	Αναμενόμενη συμβολή επένδυσης
Μονάδα παραγωγής μπαταριών λιθίου νέας γενιάς	900	650	500	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δυναμική για εξαγωγές ▪ Ενσωμάτωση τεχνολογιών Industry 4.0 ▪ Δυνατότητα για περαιτέρω ανάπτυξη της ηλεκτροκίνησης, δεδομένου ότι οι μπαταρίες θα αφορούν εξειδικευμένους τομείς ηλεκτροκίνησης (περονοφόρα οχήματα, ρομποτικές μηχανές, ναυτιλία, κ.λπ.) ▪ Ενδυνάμωση του τομέα της αποθήκευσης ενέργειας ▪ Δυνατότητα συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Δ. Μακεδονίας για την ανάπτυξη ερευνητικών προγραμμάτων σχετικά με την αποθήκευση ενέργειας
Εγκατάσταση αποθήκευσης ενέργειας στη Δ. Μακεδονία	280	100	300	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης στην τελική κατανάλωση ενέργειας ▪ Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης σε τοπικό επίπεδο ▪ Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης ▪ Υποστήριξη στην ανάπτυξη καινοτόμων καθαρών τεχνολογιών
Ανάπτυξη έξυπνης μονάδας υδροπονίας	100	300	70	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της αποτελεσματικής διαχείρισης των φυσικών πόρων, όπως το νερό, το έδαφος και ο αέρας ▪ Προσέλευση νέων γεωργών και διευκόλυνση της ανάπτυξης επιχειρήσεων στις αγροτικές περιοχές
Μονάδα παραγωγής πράσινου υδρογόνου	1.000	300	150	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης στην τελική κατανάλωση ενέργειας ▪ Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης σε τοπικό επίπεδο ▪ Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης ▪ Υποστήριξη στην ανάπτυξη καινοτόμων καθαρών τεχνολογιών
ΣΥΝΟΛΟ	2.280	1.350	1020	

Πίνακας Σφάλμα! Δεν υπάρχει κείμενο καθορισμένου στυλ στο έγγραφο..5 Συμπληρωματικότητα ΤΔΜ και λοιπών προγραμμάτων

	ΤΔΜ	ΠΕΠ	ΕΠΑΝΕΚ	Πρόγραμμα Περιβάλλον-Εργασία και Κλιματική	ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ	ΕΠ Ψηφιακός Μετασχηματισμός	Καταμερισμός
1 Ενίσχυση και προώθηση επιχειρηματικότητας							
Έρευνα - καινοτομία - προηγμένες τεχνολογίες	•	•	•				Κατά γενική τυπολογία (δύναται σε ορισμένες περιπτώσεις να υπάρξει διαφοροποίηση): <ul style="list-style-type: none"> ▪ ΤΔΜ για τομείς περιφερειακής εξειδίκευσης εθνικού ενδιαφέροντος, ανεξαρτήτως ΠΥΥ. ▪ ΕΠΑΝΕΚ για τομείς εθνικού ενδιαφέροντος, συμπληρωματικά με το ΤΔΜ. ▪ ΠΕΠ ιδίως για τομείς περιφερειακού ενδιαφέροντος, με μικρότερο ΠΥΥ και με μικρότερο εύρος πράξεων.
Ανταγωνιστικότητα ΠΜΕ και ΜΜΕ - Ψηφιακός μετασχηματισμός επιχειρήσεων	•	•	•				<ul style="list-style-type: none"> • Το ΤΔΜ χρηματοδοτεί τις επιχειρήσεις, οι οποίες εντάσσονται στους παρακάτω και μετασχηματιζόμενους τομείς, όπως ορίζονται στο εδαφικό.
Υποδομές επιχειρηματικότητας	•		•				<ul style="list-style-type: none"> • Το ΤΔΜ χρηματοδοτεί κατ' αποκλειστικότητα τις συγκεκριμένες επενδύσεις ειδικά στις ΠΕ Κοζάνης και Φλώρινας και συμπληρωματικά τις αναβαθμίσεις σε υφιστάμενους υποδοχείς.
Μεγάλες παραγωγικές επενδύσεις	•						<ul style="list-style-type: none"> • Αποκλειστικότητα ΤΔΜ.
2 Ενεργειακή μετάβαση - κλιματική ουδετερότητα							
Ενεργειακή αποδοτικότητα	•	•	•				<ul style="list-style-type: none"> • Το ΤΔΜ για την ενεργειακή αποδοτικότητα των νοικοκυριών, για επιχειρήσεις, για δημόσια δημοτικά κτίρια και υποδομές, παράλληλα με τα υπόλοιπα προγράμματα.

	TAM	ΠΕΠ	ΕΡΑΝΕΚ	Πρόγραμμα Περιβάλλον-Ενέργεια και Κλιματική	ΕΡΑΝΑΔΕΔΒΜ	ΕΠ Ψηφιακός Μετασχηματισμός	Καταμερισμός
							<ul style="list-style-type: none"> Όσον αφορά στις ενεργειακές κοινότητες, κυρίως από το ΤΔΜ στην περιοχή παρέμβασής του. Κυρίως από το ΤΔΜ στην περιοχή παρέμβασής του. Συμπληρωματικά από το ΤΔΜ στην περιοχή παρέμβασής του.
Καθαρή Ενέργεια	•			•			
Έξυπνη ενέργεια (συστήματα, δίκτυα, εξοπλισμός αποθήκευσης και ηλεκτροκίνησης)	•			•			
3 Αναπροσαρμογή χρήσεων γης - κυκλική οικονομία							
Αναπροσαρμογή των εδαφών και των εγκαταστάσεων στα λιγνιτικά πεδία	•						<ul style="list-style-type: none"> Το ΤΔΜ (για διακριτά τμήματα από αυτά του RRF).
Κυκλική Οικονομία	•	•					<ul style="list-style-type: none"> Το ΤΔΜ για επενδύσεις που σχετίζονται άμεσα με την ενέργεια, τον βιομηχανικό μετασχηματισμό και τη βιομηχανική μετάβαση. Συμπληρωματικά για τη διαχείριση αποβλήτων.
Ορθολογική χρήση φυσικών πόρων	•	•		•			<ul style="list-style-type: none"> Το ΤΔΜ συμπληρωματικά για αντικατάσταση δικτύων ύδρευσης, ψηφιακές εφαρμογές διαχείρισης νερού για βιομηχανικούς σκοπούς.
4 Δίκαιη εργασιακή μετάβαση και ενδυνάμωση ανθρωπίνου κεφαλαίου							
Πρώθηση της απασχόλησης και της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων, με έμφαση στους οικονομικούς κλάδους και επαγγέλματα που σχετίζονται με τις	•		•		•		<ul style="list-style-type: none"> Το ΤΔΜ αποκλειστικά για παρακμάζοντες και μετασχηματιζόμενους κλάδους, όπως περιγράφονται στο εδαφικό. Ειδικά για τομείς εθνικής προτεραιότητας της περιφέρειας συμπληρωματικά με τα υπόλοιπα προγράμματα.

	TAM	ΠΕΠ	ΕΠΑΝΕΚ	Πρόγραμμα Περιβάλλον-Ενέργεια και Κλιματική	ΕΠΑΝΑΔΕΒΜ	ΕΠ Ψηφιακός Μετασχηματισμός	Καταμερισμός
παραγωγικές επενδύσεις των προηγούμενων προτεραιοτήτων							
Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, με στοχευμένες δράσεις πρόληψης και αντιμετώπισης των συνεπειών της μεταβασιμότητας για τους ανέργους, τους εργαζόμενους σε επισφαλείς θέσεις εργασίας και τους αυτοαπασχολούμενους	•	•			•		<ul style="list-style-type: none"> • Το ΤΔΜ αποκλειστικά για όσους ανήκουν σε παρακμαζόντες και μετασχηματιζόμενους κλάδους, όπως ορίζονται στο εδαφικό (ανέργους, εργαζόμενους σε επισφαλείς θέσεις και αυτοαπασχολούμενους), καθώς και τις οικογένειές τους.
Επενδύσεις σε υποδομές για τους σκοπούς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της διευκόλυνσης της ένταξης στην αγορά εργασίας	•	•			•		<ul style="list-style-type: none"> • Το ΤΔΜ συμπληρωματικά με τα υπόλοιπα προγράμματα.
5 Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας - Ευφείς κοινότητες							
Ποιότητα ζωής στις αστικές περιοχές	•	•		•			<ul style="list-style-type: none"> • Το ΤΔΜ συμπληρωματικά στις ΠΕ Κοζάνης και Φλώρινας, , πρωτίστως στο πλαίσιο ολοκληρωμένης προσέγγισης
Ολοκληρωμένες αναπτυξιακές παρεμβάσεις στις αγροτικές περιοχές	•	•		•			<ul style="list-style-type: none"> • Το ΤΔΜ συμπληρωματικά στις ΠΕ Κοζάνης και Φλώρινας, πρωτίστως στο πλαίσιο ολοκληρωμένης προσέγγισης
Ευφείς κοινότητες	•	•				•	<ul style="list-style-type: none"> • ΕΠ Ψηφιακός Μετασχηματισμός για οριζόντιες δράσεις και δράσεις ψηφιακής διασυνδεσιμότητας • Το ΤΔΜ συμπληρωματικά με τα ΠΕΠ
6 Τεχνική Βοήθεια							

Γ. Αιτιολόγηση επιλογής Ειδικών ανά πρόγραμμα δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων ΔΜ

4. Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών ή αποτελεσμάτων - ΔΜ

Δείκτες εκροών

Ο δείκτης εκροής «**PSO741** Επενδύσεις σε νέα ή αναβαθμισμένα δίκτυα και συστήματα χαμηλής, μέσης, υψηλής και υπερυψηλής τάσης» αφορά στη δράση «Επενδύσεις σε νέα ή αναβαθμισμένα δίκτυα και συστήματα χαμηλής, μέσης, υψηλής και υπερυψηλής τάσης», που αντιστοιχίζεται με τον Καν. ΤΔΜ, άρ. 8 παρ. δ) και ε), καθώς χωρίς την υλοποίηση των συγκεκριμένων υποδομών δεν είναι εφικτή η αύξηση της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ και η ανάδειξη των περιοχών σε αναλλακτικούς ενεργειακούς κόμβους.

Ο δείκτης εκροής «**PSO742** Αριθμός ερευνητικών υποδομών που ενισχύονται» αφορά στις δράσεις:

Δημιουργία Ζώνης Καινοτομίας

Κέντρο Δεδομένων και Υπερυπολογιστή Δυτικής Μακεδονίας ΕΔΥΤΕ

Επιχειρηματικά πάρκα (Κ.Ε.)

Πάρκα κυκλικής οικονομίας (Κ.Ε.)

Οι εν λόγω δράσεις αντιστοιχίζονται στον Καν. ΤΔΜ, άρ. 8, παρ. α), γ), η) και ζ) και αφορούν στη δημιουργία των κατάλληλων υποδομών οι οποίες θα στηρίξουν ουσιαστικά τη διαφοροποίηση του οικονομικού μοντέλου των περιοχών που προσδιορίζονται στο Εδαφικό Σχέδιο.

Ο δείκτης εκροής «**PSO744** Μονάδες επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που αναβαθμίζονται» αφορά στη δράση «Green School - ΟΑΕΔ», η οποία αντιστοιχίζεται με τον Καν. ΤΔΜ, άρ. 8 παρ. ια) και ιε), καθώς χωρίς την υλοποίηση των συγκεκριμένων υποδομών δεν είναι εφικτή η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών επαγγελματικής εκπαίδευσης κατάρτισης προς το ανθρώπινο δυναμικό των περιοχών απολιγνιτοποίησης.

Ο δείκτης εκροής «**PSO743** Άτομα (16-66+) που παρακολούθησαν προγράμματα διά βίου μάθησης» αφορά στη δράση «Προγράμματα διά βίου μάθησης για το περιβάλλον, την πράσινη οικονομία, τις ψηφιακές δεξιότητες και την επιχειρηματικότητα», η οποία αντιστοιχίζεται με τον Καν. ΤΔΜ, άρ. 8 παρ. ια). Η σημαντικότητα της δράσης έγκειται στην πρόωση της εξοικείωσης και της ευαισθητοποίησης του γενικού πληθυσμού σε θέματα πράσινης οικονομίας, προστασίας του περιβάλλοντος, ψηφιακών δεξιοτήτων και επιχειρηματικότητας, σε άμεση συνάφεια με την ευρύτερη στρατηγική του Εδαφικού.

Δείκτες αποτελεσμάτων

Ο δείκτης αποτελέσματος «**PSR745** Άτομα (16-66+) που παρακολούθησαν προγράμματα διά βίου μάθησης και πιστοποιήθηκαν» αφορά στη δράση «Προγράμματα διά βίου μάθησης για το περιβάλλον, την πράσινη οικονομία, τις ψηφιακές δεξιότητες και την επιχειρηματικότητα», η οποία αντιστοιχίζεται με τον Καν. ΤΔΜ, άρ. 8 παρ. ια). Η σημαντικότητα της δράσης έγκειται στην προώθηση της εξοικείωσης και της ευαισθητοποίησης του γενικού πληθυσμού σε θέματα πράσινης οικονομίας, προστασίας του περιβάλλοντος, ψηφιακών δεξιοτήτων και επιχειρηματικότητας, σε άμεση συνάφεια με την ευρύτερη στρατηγική του Εδαφικού.

Ο δείκτης αποτελέσματος «**PSR746** Ποσοστό σπουδαστών που παρακολουθεί τα αναμορφωμένα προγράμματα σπουδών» αφορά στη δράση «Green School - ΟΑΕΔ», η οποία αντιστοιχίζεται με τον Καν. ΤΔΜ, άρ. 8 παρ. ια) και ιε), καθώς χωρίς την υλοποίηση των συγκεκριμένων υποδομών δεν είναι εφικτή η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών επαγγελματικής εκπαίδευσης κατάρτισης προς το ανθρωπινό δυναμικό των περιοχών απολιγνιτοποίησης.

Ο δείκτης αποτελέσματος «**PSR747** Ωφελούμενος πληθυσμός» αφορά στη δράση «Επενδύσεις σε νέα ή αναβαθμισμένα δίκτυα και συστήματα χαμηλής, μέσης, υψηλής και υπερυψηλής τάσης», που αντιστοιχίζεται με τον Καν. ΤΔΜ, άρ. 8 παρ. δ) και ε), καθώς χωρίς την υλοποίηση των συγκεκριμένων υποδομών δεν είναι εφικτή η αύξηση της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ και η ανάδειξη των περιοχών σε εναλλακτικούς ενεργειακούς κόμβους.

Ο δείκτης αποτελέσματος «**PSR748** Δήμοι που λαμβάνουν συμπληρωματική χρηματοδότηση για ενέργειες παρεμβάσεων ολοκληρωμένου χαρακτήρα» αφορά στις δράσεις της προτεραιότητας 5 «Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας – Ευφείς κοινότητες» και ειδικότερα στο τμήμα «Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας» και αντιστοιχίζεται με τον Καν. ΤΔΜ, άρ. 8, παρ. ε), θ), στ), ι). Πρόκειται για έργα που στην περίπτωση της ΔΜ στοχεύουν στη βελτίωση της ελκυστικότητας των κοινοτήτων, που βρίσκονται εγγύτερα στα λιγνιτωρυχεία και τις μονάδες παραγωγής ενέργειας, ως τόπων εργασίας και κατοικίας, καθώς οι συγκεκριμένες αντιμετωπίζουν εντονότερα το διττό πρόβλημα της κοινωνικο-οικονομικής και περιβαλλοντικής υποβάθμισης.

Ο δείκτης αποτελέσματος «**PSR749** Συνολική ισχύς εγκατεστημένων ηλεκτρικών φορτιστών» αφορά στη δράση «Εγκατάσταση σταθμών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων», που αντιστοιχίζεται με τον Καν. ΤΔΜ, άρ. 8, παρ. στ), καθώς στην κατασκευή και συντήρηση των συγκεκριμένων έργων θα απασχοληθούν τεχνίτες που σήμερα εργάζονται στον λιγνιτικό κλάδο. Παράλληλα, με την εισαγωγή καινοτομιών αλλάζει η εικόνα της περιοχής αποκλειστικά ως τόπου εξόρυξης λιγνίτη. Ακόμη, δίνεται η δυνατότητα μετατροπής των οδηγών/χρηστών σε prosumers και ενισχύεται ο ρόλος της περιοχής ως εναλλακτικού ενεργειακού κόμβου.

Ο δείκτης αποτελέσματος «Συνολική ισχύς εγκατεστημένων ηλεκτρικών φορτιστών» αφορά στη δράση «Εγκατάσταση σταθμών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων», που αντιστοιχίζεται με τον Καν. ΤΔΜ, άρ. 8, παρ. στ), καθώς στην κατασκευή και συντήρηση των συγκεκριμένων έργων θα απασχοληθούν τεχνίτες που σήμερα εργάζονται στον λιγνιτικό κλάδο. Παράλληλα, με την εισαγωγή καινοτομιών αλλάζει η εικόνα της περιοχής αποκλειστικά ως τόπου εξόρυξης λιγνίτη. Ακόμη, δίνεται η δυνατότητα μετατροπής των οδηγών/χρηστών σε prosumers και ενισχύεται ο ρόλος της περιοχής ως εναλλακτικού ενεργειακού κόμβου.

